

ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ
ΜΙΑ
ΠΑΡΑΛΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το παρόν υλικό δημιουργήθηκε από το WWF Ελλάς στο πλαίσιο του προγράμματος «Υιοθέτησε μια παραλία» που χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

Οι δραστηριότητες βασίστηκαν στο υλικό του WWF UK / Tes: “The Oceans and plastics pollution”

Η διαδικασία υλοποίησης των καταγραφών βασίστηκε στο πρωτόκολλο παρακολούθησης της παράκτιας ρύπανσης “Adopt a beach” του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), ενώ η φόρμα καταγραφής και το φύλλο ταυτότητας παραλίας προέρχεται από το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ).

ΤΟ ΕΡΓΟ «ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΙΑ:

ενιαία πλατφόρμα κινητοποίησης και ευαισθητοποίησης πολιτών για την πρόληψη της χρήσης πλαστικών» χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού προγράμματος του Πράσινου Ταμείου «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 2019», στον Άξονα «Καινοτόμες Δράσεις», Μέτρο «Καινοτόμες Δράσεις με τους Πολίτες», Υπομέτρο Α.3.1. «Ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών ή δράσεων για την πρόληψη της χρήσης πλαστικών και την αντικατάσταση της χρήσης των πλαστικών μίας χρήσεως.». Προϋπολογισμός 50.000 ευρώ. Δικαιούχος: WWF Ελλάς.

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ

Εισαγωγή

Για το WWF Ελλάς οι ζωντανές θάλασσες και τα υγιή παράκτια οικοσυστήματα αποτελούν εδώ και χρόνια προτεραιότητα, κάτι που αντικατοπτρίζεται στα προγράμματα που υλοποιεί για την προστασία και διατήρηση της φύσης.

Ελπίζουμε μέσα από αυτό το πρόγραμμα να εμπνεύσουμε εσάς, τους εκπαιδευτικούς, να μεταδώσετε το όραμα του WWF για θάλασσες και παράκτιες περιοχές απαλλαγμένες από ρύπανση, στους πρωταγωνιστές του μέλλοντος!

Το πρόγραμμα «υιοθέτησε μια παραλία» στα σχολεία

Το WWF Ελλάς σχεδίασε το πρόγραμμα «υιοθέτησε μια παραλία», με σκοπό την παρακολούθηση της παράκτιας ρύπανσης σε εθνικό επίπεδο. Γνωρίζοντας τον όγκο, την προέλευση και την σύσταση των απορριμμάτων που συναντάμε στις παραλίες μπορούμε να λάβουμε πιο αποτελεσματικά μέτρα για τη λύση του προβλήματος της παράκτιας ρύπανσης. Ο απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η μείωση του όγκου των απορριμμάτων που διαφεύγουν στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή των νέων είναι το κλειδί για την επιτυχημένη υλοποίηση αυτού του προγράμματος.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που απευθύνεται στις μεγά-

λες τάξεις του δημοτικού και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές μέσα από δραστηριότητες στη τάξη να αντιληφθούν καταρχήν την σοβαρότητα του προβλήματος της πλαστικής ρύπανσης, και σε δεύτερο επίπεδο, «υιοθετώντας» μια παραλία, να συμμετέχουν ενεργά στον έλεγχο και την παρακολούθηση της παράκτιας ρύπανσης της περιοχής τους.

Η βιωματική συμμετοχή των παιδιών σε ένα τέτοιο πρόγραμμα τα μετατρέπει από απλούς θεατές σε ενδυνάμει «προστάτες» των παράκτιων περιοχών. Οι μαθητές αντιλαμβάνονται το πρόβλημα και αλλάζουν συνήθειες, μεταδίδοντας το μήνυμα για την προστασία των θαλασσών μας.

Στόχοι

Στόχοι του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος είναι:

- Η κατανόηση από πλευράς μαθητών σε θεωρητικό επίπεδο, μέσα από μία σειρά σύντομων δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στην τάξη, των κινδύνων της πλαστικής ρύπανσης, της σημασίας της θάλασσας και της θαλάσσιας ζωής αλλά και εννοιών όπως η ανακύκλωση, ο κύκλος ζωής του πλαστικού κ.α.
- Η ευαισθητοποίηση των παιδιών, με βιωματικό τρόπο, σχετικά με τον ρόλο του καθενός από εμάς στην μείωση της πλαστικής ρύπανσης και των επιπτώσεων που επιφέρει στη θάλασσα αλλά και τον ίδιο τον πλανήτη.
- Η αλλαγή συμπεριφοράς των μαθητών αλλά και η διαμόρφωση ενεργών πολιτών, πολλαπλασιαστών του μηνύματος κατά της πλαστικής ρύπανσης και άρα η συμβολή τους στην επιτυχή εφαρμογή των μέτρων περιορισμού της πλαστικής ρύπανσης.
- Η ενεργή συμμετοχή των μαθητών σε ένα πρόγραμμα 'επιστήμης πολιτών' (citizens' science).

Τα βήματα

- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τη θεωρητική προσέγγιση του θέματος με σκοπό την κατανόηση του προβλήματος, εισαγωγικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην τάξη, επιλογή της κατάλληλης παραλίας, δύο επισκέψεις στην παραλία με σκοπό την καταγραφή των απορριμμάτων και καθαρισμό της παραλίας και τέλος την εισαγωγή των στοιχείων καταγραφής στην διαδικτυακή βάση δεδομένων του προγράμματος.
- Ρίξτε μια ματιά στην περιγραφή του προβλήματος που θα βρείτε στο υλικό δραστηριοτήτων για τη τάξη για να κατατοπιστείτε για το θέμα. Το βασικό μήνυμα είναι ο περιορισμός της θαλάσσιας ρύπανσης από πλαστικά και άλλα απορρίμματα ώστε να έχουμε έναν υγιή πλανήτη.
- Υλοποιήστε τις 3 εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Ανάλογα με την τάξη σας, τα ενδιαφέροντα των μαθητών αλλά και τον χρόνο που διαθέτετε, μπορείτε να ορίσετε εσείς το βαθμό εμπάθυνας στο θέμα. Ζητήστε τη συνεργασία της Διεύθυνσης και των άλλων εκπαιδευτικών του σχολείου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

Το πρόβλημα: η πλαστική ρύπανση

Τα πλαστικά δεν υπάρχουν εδώ και πολύ καιρό – μόλις από τις αρχές του 20ου αιώνα. Από τη δεκαετία του '60 τα πλαστικά άρχισαν να χρησιμοποιούνται περισσότερο και άλλαξαν τον τρόπο ζωής μας. Είναι φθηνά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πολλούς διαφορετικούς σκοπούς, από ιατρικό εξοπλισμό που μπορεί να σώσει ανθρώπινες ζωές, έως ποτήρια του καφέ μιας χρήσης.

Σήμερα περιτριγυριζόμαστε από περισσότερα πλαστικά από ποτέ. Ζούμε σε έναν, όχι και τόσο υπέροχο, πλαστικό κόσμο. Τα πλαστικά βρίσκουν εφαρμογή σε δεκάδες καθημερινές μας συνήθειες και σχεδόν σε όλους τους κλάδους της βιομηχανίας. Η παραγωγή των πλαστικών έχει 20πλασιαστεί τα τελευταία 50 χρόνια, από 15 εκατομμύρια τόνους το 1964 σε 311 εκατομμύρια τόνους το 2014, και αναμένεται να διπλασιαστεί πάλι τα επόμενα 20 χρόνια.

Η ανεξέλεγκτη παραγωγή και κατανάλωση που αντιπροσωπεύει τον σύγχρονο τρόπο ζωής, καθιστά τον άνθρωπο τον μεγαλύτερο ρυπαντή της Γης. Περισσότεροι από 300.000.000 τόννοι πλαστικού παράγονται κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο και περίπου 8.000.000 από αυτούς καταλήγουν στις θάλασσες.

Η θάλασσα είναι γεμάτη με μικροσκοπικούς οργανισμούς, το φυτοπλαγκτόν. Το φυτοπλαγκτόν απορροφά διοξείδιο του άνθρακα και παράγει το μισό περίπου από το οξυγόνο που χρειαζόμαστε για να αναπνέουμε.

Οι ωκεανοί αποτελούν μέρος του κύκλου του νερού. Το νερό εξατμίζεται από την επιφάνεια της θάλασσας και ανεβαίνει στην ατμόσφαιρα ως υδρατμός. Παράλληλα, η θάλασσα απορροφά τη θερμότητα του ήλιου και τη μεταφέρει σε όλον τον πλανήτη με τα θαλάσσια ρεύματα, συμβάλλοντας έτσι στη ρύθμιση του κλίματος της Γης. Οι ωκεανοί αποτελούν το σπίτι μιας απίστευτης ποικιλότητας άγριας πανίδας, από το μεγαλύτερο ζώο που έχει ζήσει ποτέ στη Γη, τη μπλε φάλαινα, μέχρι το μικροσκοπικό ζωοπλαγκτόν που τρώει.

Στη Μεσόγειο τα πλαστικά αποτελούν το 95% των σκουπιδιών που εντοπίζονται στις θάλασσες, τόσο στον βυθό τους, όσο και στις ακτές.

Κάθε χρόνο 570.000 τόνοι πλαστικού καταλήγουν στα νερά της Μεσογείου – είναι, δηλαδή, σαν να ρίχνουμε στη θάλασσα 33.800 πλαστικά μπουκάλια το λεπτό.

Εκτιμάται ότι περίπου 11.500 τόνοι πλαστικά απορρίμματα καταλήγουν στις ελληνικές θάλασσες ετησίως, ενώ σχεδόν το 70% από αυτά επιστρέφει πίσω στις ακτές μας.

Είναι τόσο μεγάλο το πρόβλημα που αν δεν δράσουμε άμεσα, εκτιμάται ότι έως το 2050 θα υπάρχουν περισσότερα πλαστικά στη θάλασσα απ' ό,τι ψάρια.

Η πλαστική ρύπανση αποτελεί ένα παγκόσμιο πρόβλημα, που απειλεί τις θάλασσες μας, τα είδη και τον άνθρωπο. Τα πλαστικά διαλύονται πάρα πολύ δύσκολα και αργά στο φυσικό περιβάλλον. Κάποια πλαστικά αντικείμενα όπως η οδοντόβουρτσα μπορεί να χρειαστούν πάνω από 400 χρόνια για να διασπαστούν τελείως. Κατά τη διάσπασή τους μάλιστα, θρυμματίζονται σε μικρότερα κομμάτια γεγονός που κάνει την κατάποσή τους πολύ εύκολη από τα θαλάσσια είδη και πτηνά. Θαλάσσιες χελώνες, φώκιες, είδη ψαριών και πουλιά θανατώνονται ή τραυματίζονται από τα πλαστικά, είτε γιατί μπλέκονται σε αυτά, είτε γιατί τα καταπίνουν. Στο 35% των ψαριών στον Βόρειο Ειρηνικό ανιχνεύτηκαν κομμάτια πλαστικού στο στομάχι τους, πράγμα που δείχνει πόσο έντονο είναι το φαινόμενο της πλαστικής ρύπανσης στη θάλασσα.

Μεγάλο πρόβλημα είναι τα απορρίμματα μιας χρήσης. Αν και χρησιμοποιούνται για λίγα μόλις λεπτά, παραμένουν στο περιβάλλον για εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες χρόνια. Μόνο 9% του πλαστικού ανακυκλώνεται, ενώ μια τεράστια ποσότητα καταλήγει στη θάλασσα. Είναι καταγεγραμμένο ότι στη μέση του Ειρηνικού υπάρχει μία τεράστια περιοχή με πλαστικά σκουπίδια, μεγέθους όσο δύο

φορές το μέγεθος της Γαλλίας, που διατηρείται στο σημείο από τα στροβιλιζόμενα ρεύματα.

Η Μεσόγειος είναι μια από τις πιο επιβαρυνμένες θαλάσσιες περιοχές, κατακτώντας τον τίτλο της «πλαστικής σούπας». Πλαστικά απορρίμματα εντοπίζονται παντού: στις παραλίες, στην επιφάνεια και τον βυθό της θάλασσας. Το πρόβλημα αναμένεται να ενταθεί ακόμα περισσότερο αφού υπολογίζεται ότι ως το 2050 η παραγωγή πλαστικών απορριμμάτων στη Μεσόγειο θα τετραπλασιαστεί.

Στην Ελλάδα, την Τουρκία και την Τυνησία εκτιμάται ότι το 50% των απορριμμάτων που συλλέγεται για ανακύκλωση περιλαμβάνει και μη ανακυκλώσιμα απορρίμματα. Έτσι δυσχεραίνεται η όλη διαδικασία ανακύκλωσης των πλαστικών.

Επίσης, σύμφωνα με έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε ελληνικές παραλίες, τα πλαστικά αποτελούν τα πιο συνηθισμένα απορρίμματα που θα συναντήσει κάποιος στην ακτή. Δεν γνωρίζουμε πάντα από πού προήλθαν, μιας και τα πλαστικά «ταξιδεύουν» μέσα από τα θαλάσσια ρεύματα. Είναι πιθανό σε μια ελληνική παραλία να συναντήσεις πλαστικά σακουλάκια από τσιπς που κάποιος έφαγε στο Κάιρο και το αντίστροφο.

Στην Ελλάδα:

- Παράγονται κάθε χρόνο 700.000 τόνοι πλαστικών απορριμμάτων, δηλαδή περίπου 30 φορές όσο το βάρος του Παρθενώνα!
- Σχεδόν 11.500 τόνοι πλαστικών καταλήγουν στις ελληνικές θάλασσες κάθε χρόνο!
- Έως και 26% αυξάνεται η παραγωγή πλαστικών την τουριστική περίοδο.
- Η οικονομία χάνει 26 εκατομμύρια ευρώ ετησίως εξαιτίας της πλαστικής ρύπανσης.

Ο μέσος άνθρωπος καταπίνει:

- Κάθε εβδομάδα 5 γραμμάρια πλαστικό, δηλαδή το βάρος μιας πιστωτικής κάρτας.
- Κάθε χρόνο περίπου 250 γραμμάρια, όσο ένα πακέτο βούτυρο δηλαδή.
- Βασική πηγή του πλαστικού που καταπίνουν οι άνθρωποι είναι το νερό, κυρίως αν είναι εμφιαλωμένο.
- Όποιος πίνει νερό αποκλειστικά από πλαστικά μπουκάλια προσθέτει στο σώμα του 90.000 μικροσωματίδια πλαστικού το χρόνο (45... πιστωτικές κάρτες δηλαδή).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 - Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες

Μια πρώτη ματιά στην πλαστική ρύπανση

Στην τάξη δείξτε στους μαθητές σας όποιο/α από τα παρακάτω βίντεο για την πλαστική ρύπανση κρίνετε ότι θα τους ενδιαφέρει περισσότερο.

HOW PLASTIC WASTE IS KILLING THE OCEANS

<https://www.youtube.com/watch?v=z3dCuq5RsbQ>

ΠΟΣΑ ΚΙΛΑ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΕΙΣ ΣΕ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ;

<https://www.facebook.com/WWFGreece/videos/1748641571949822>

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ

<https://www.facebook.com/WWFGreece/videos/1177045522675236>

ΕΝΑ ΤΣΟΥΝΑΜΙ ΑΠΟ ΓΑΝΤΙΑ ΚΑΙ ΜΑΣΚΕΣ

<https://www.facebook.com/WWFGreece/videos/295086128308084>

Κατεβάστε και μελετήστε επίσης τον [οδηγό αντικατάστασης και ανακύκλωσης πλαστικών του WWF](#). Συζητήστε στην τάξη πώς ένιωσαν βλέποντας τα βίντεο. Συζητήστε μαζί τους τι τους έκανε εντύπωση και τι καινούριο έμαθαν. Καταγράψτε με κα-

ταιγισμό ιδεών τι παραπάνω θα ήθελαν να μάθουν, σε μορφή ερωτήσεων.

Δείτε ποιες από αυτές τις ερωτήσεις μπορούν να απαντηθούν στην τάξη με ανοιχτή συζήτηση στην ολομέλεια. Κατηγοριοποιήστε τις υπόλοιπες ανά θέμα και ορίστε ερευνητικές ομάδες για να ψάξουν τις απαντήσεις με όποια μέσα διαθέτουν (διαδίκτυο, άρθρα, συνεντεύξεις με ειδικούς, βιβλιοθήκη κλπ).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 - Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα

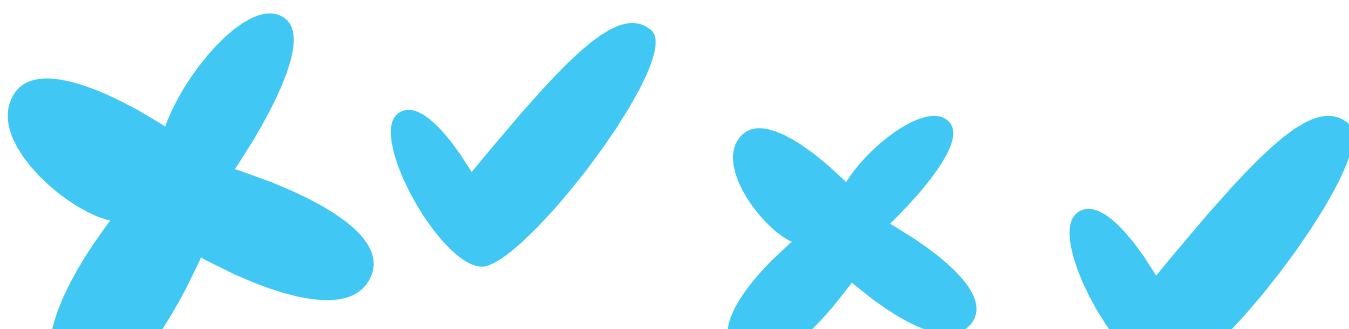
Το κουίζ της θάλασσας και των πλαστικών

Χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες, φωτοτυπήστε το κουίζ που ακολουθεί και μοιράστε το στις ομάδες.

Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν στις ομάδες τους και να αποφασίσουν μαζί ποιες απαντήσεις θεωρούν λάθος ή σωστές, κυκλώνοντας τη σωστή απάντηση. Στη συνέχεια ζητήστε τους να παρουσιάσουν στην ολομέλεια και συζητήστε ποιες προτάσεις τους δυσκόλεψαν. Ελέγξτε τις απαντήσεις στο λυσάρι που ακολουθεί.

Απαντήστε ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ

1. Οι ωκεανοί καλύπτουν περίπου το 70% της επιφάνειας του πλανήτη μας	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
2. Μόνο το 30% των ωκεανών προστατεύεται	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
3. Περίπου το μισό οξυγόνο που αναπνέουμε προέρχεται από τη θάλασσα	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
4. Περίπου το 80% όλων των τουριστικών δραστηριοτήτων πραγματοποιούνται σε παράκτιες περιοχές	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
5. Ως το 2050, η Μεσόγειος θα έχει περισσότερα πλαστικά από ψάρια	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
6. Στην Ελλάδα, τρώμε 5 κιλά ψαρικών κατά άτομο το χρόνο	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
7. Τα πλαστικά μπουκάλια χρειάζονται 450 χρόνια για να αποσυντεθούν στη θάλασσα	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
8. Περίπου το 45% των πλαστικών σκουπιδιών ανακυκλώνεται	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
9. Κάθε χρόνο περίπου 550 τόνοι πλαστικού καταλήγουν στη Μεσόγειο	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐
10. Ένας μέσος άνθρωπος καταπίνει κάθε εβδομάδα 5 γραμμάρια μικροπλαστικών	ΣΩΣΤΟ ☐	ΛΑΘΟΣ ☐

Απαντήσεις στο Κουίζ

1. Σωστό: Οι ωκεανοί καλύπτουν το 71% της επιφάνειας του πλανήτη και συνθέτουν το 95% του ζωτικού χώρου.

2. Λάθος: Μόνο το 4% των ωκεανών προστατεύεται με κάποιο τρόπο. Χρειάζεται να κάνουμε πολλά περισσότερα για να προστατεύσουμε τους ωκεανούς αλλά και τα είδη χλωρίδας και πανίδας που ζουν σε αυτούς, καθώς και για να προσφέρουμε στον άνθρωπο ένα καλύτερο μέλλον!

3. Σωστό: Μικροσκοπικοί θαλάσσιοι οργανισμοί, που ονομάζονται φυτοπλαγκτόν παράγουν περίπου το 50% του οξυγόνου που αναπνέουμε.

4. Σωστό: Στις παράκτιες περιοχές υλοποιείται το 80% των τουριστικών δραστηριοτήτων, ενώ 70% του ανθρώπινου πληθυσμού ζει σε ακτίνα 60χλμ από τη θάλασσα.

5. Σωστό: Παράγουμε περίπου 20 φορές περισσότερο πλαστικό από ό,τι πριν 50 χρόνια και αυτός ο ρυθμός αναμένεται να διπλασιαστεί τα επόμενα 20 χρόνια. Τα περισσότερα από αυτά καταλήγουν στη θάλασσα.

6. Λάθος: Στην Ελλάδα, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα τρώμε 19 κιλά ψαρικών ανά άτομο ετησίως.

7. Σωστό: Ενώ εμείς χρειαζόμαστε ελάχιστα λεπτά για να καταναλώσουμε το περιεχόμενο ενός πλαστικού μπουκαλιού όταν διψάμε, η θάλασσα χρειάζεται 450 χρόνια για να το αποσυνθέσει.

8. Λάθος: Στην Ελλάδα μόλις το 7% όλων των πλαστικών ανακυκλώνεται. Περίπου το 80% των πλαστικών καταλήγει σε χωματερές, ενώ το ένα τρίτο φτάνει σε ευαίσθητα οικοσυστήματα όπως οι ωκεανοί.

9. Σωστό: Κάθε χρόνο 570.000 τόνοι πλαστικού καταλήγουν στα νερά της Μεσογείου – είναι δηλαδή σαν να ρίχνουμε στη θάλασσα 33.800 πλαστικά μπουκάλια το λεπτό!

10. Σωστό: Σύμφωνα με έρευνες, κάθε άνθρωπος καταπίνει περίπου 2000 μικρά κομματάκια και σωματίδια πλαστικού κάθε εβδομάδα – δηλαδή όσο το βάρος μιας πιστωτικής κάρτας. Βασική πηγή του πλαστικού που καταπίνουν οι άνθρωποι είναι το νερό, ιδίως το εμφιαλωμένο, ενώ μεγάλα ποσοστά πλαστικού έχουν τα οστρακοειδή, η μύτσα και το αλάτι.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3 - Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα

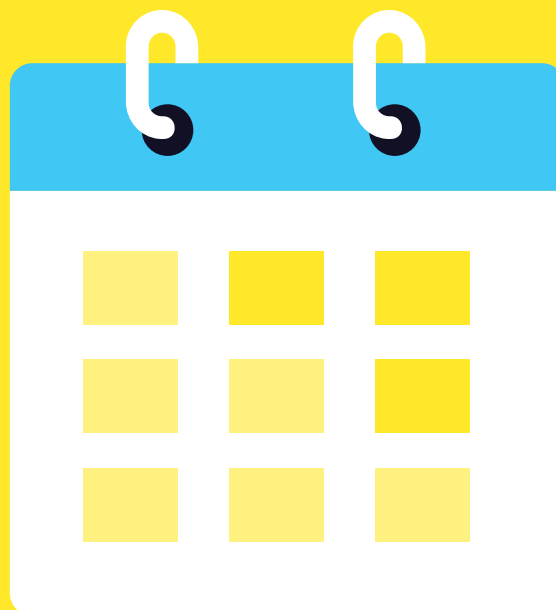
Το πλαστικό μου ημερολόγιο

Ζητήστε από τους μαθητές να κρατήσουν για μια εβδομάδα ένα «πλαστικό» ημερολόγιο όπου θα καταγράψουν πόσο πλαστικό μιας χρήσης χρησιμοποιούν.

Οι μαθητές φέρνουν τα ημερολόγια στην τάξη και συζητούν πόσο πλαστικό χρησιμοποίησαν σε μια εβδομάδα, ποια είδη κατείχαν τις «πρώτες» θέσεις και τελικά πόσο απαραίτητο μας είναι στην καθημερινή μας ζωή. Θα μπορούσε να αντικατασταθεί; Με ποιους τρόπους; Κάντε καταγισμό ιδεών στην τάξη. Μην ξεχάσετε να συζητήσετε πόσο εφικτό είναι.

Εστιάστε στο πρόβλημα της πλαστικής ρύπανσης που ήδη υπάρχει και απειλεί τις θάλασσες και τις ακτές. Συζητήστε τρόπους αντιμετώπισης της στο πλαίσιο μιας κοινωνίας ενεργών πολιτών.

Τέλος, καλέστε τους μαθητές σε δράση! Ήρθε η ώρα να γίνουν ερευνητές και ενεργοί πολίτες και να συμβάλλουν στη συλλογή πολύτιμων στοιχείων συμμετέχοντας στο πρόγραμμα «Υιοθέτησε μια παραλία».

	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΣΑΚΟΥΛΕΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΠΟΥΚΑΛΙΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΛΑΜΑΚΙΑ	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΓΙΑΟΥΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΤΥΛΙΓΜΑΤΑ
Δευτέρα					
Τρίτη					
Τετάρτη					
Πέμπτη					
Παρασκευή					
Σάββατο					
Κυριακή					
ΣΥΝΟΛΟ					

Όνοματεπώνυμο

Τι άλλα πλαστικά χρησιμοποίησες αυτήν την εβδομάδα:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

ΩΡΑ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ!

Αφού οι μαθητές κατανόησαν το πρόβλημα, και κατέγραψαν τρόπους ενεργής συμμετοχής εξηγήστε τους πόσο σημαντική είναι η παρακολούθηση της ρύπανσης, καθώς τα δεδομένα που προκύπτουν γίνονται εργαλείο των αρμόδιων φορέων για την καταπολέμησή της. Οι μαθητές, υπό την επίβλεψή σας, μεταμορφώνονται σε ερευνητές με διακριτούς ρόλους και στηρίζουν την υλοποίηση αυτού του πανελλαδικού προγράμματος.

Βήμα 1ο

Επιλογή της παραλίας

Αρχικά θα πρέπει το τμήμα ή η τάξη σας να δεσμευτεί για την υιοθεσία μιας παραλίας. Τι σημαίνει αυτό; Το τμήμα σας είναι υπεύθυνο να παρακολουθεί για ένα σχολικό έτος την πλαστική ρύπανση στη συγκεκριμένη παραλία και να φροντίζει ώστε η παραλία να παραμένει καθαρή.

Επιλέξτε σε συνεργασία με τους μαθητές σας μια κατά προτίμηση κοντινή παραλία, εύκολη στην πρόσβαση. Ιδανικά θα πρέπει να έχει άμμο ή βότσαλο και να είναι «εκτεθειμένη» στην ανοιχτή θάλασσα. Όσο αφορά το μήκος της θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 100m (όσο μεγαλύτερη τόσο καλύτερα, ιδανικά > 1 km). Επίσης καλό είναι να μην γίνονται σε αυτήν συχνά καθαρισμοί ή αντίστοιχες δραστηριότητες. Τέλος αποφύγετε να επιλέξετε παραλίες που αποτελούν το σπίτι προστατευόμενων ειδών (χελώνες, φώκιες, κ.ά.) ή ευαίσθητων σπάνιων φυτών.

Στη συνέχεια επικοινωνήστε με τον υπεύθυνο του προγράμματος του WWF Ελλάς, για να επιβεβαιώσετε την καταλληλότητα της παραλίας που επιλέξατε.

Υπεύθυνος του προγράμματος:
Κωνσταντίνος Τσουκαλάς / adoptabeach@wwf.gr
210 3314893, εσωτ. 449

Βήμα 2ο

Πριν την επίσκεψη

Βεβαιωθείτε ότι έχετε τη σύμφωνη γνώμη του διευθυντή.

1. Οργανώστε την πρώτη καταγραφή τον Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο και τη δεύτερη τον Απρίλιο. Επιλέξτε μέρα και ώρα και ενημερώστε τους κηδεμόνες των μαθητών για να εξασφαλίσετε τις απαραίτητες βεβαιώσεις.
2. Επικοινωνήστε έγκαιρα με την αρμόδια αρχή καθαριότητας ή την αρμόδια αρχή του εκάστοτε Δήμου για να οργανώσει άμεσα την αποκομιδή των απορριμμάτων που θα συλλέξετε.
3. Στην περίπτωση που κοντά στη παραλία βρίσκονται μπλε, πράσινοι ή γκρι κάδοι, μπορείτε να πετάξετε τα απορρίμματα -αφού πρώτα τα διαχωρίσετε- στους κάδους. Και σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να ενημερώσετε την αρμόδια αρχή για την αποκομιδή των απορριμμάτων.
4. Επικοινωνήστε με το WWF Ελλάς για την παροχή του απαραίτητου εξοπλισμού.
5. Εκτυπώστε τη φόρμα καταγραφής και μελετήστε την στην τάξη. Συμπληρώστε όσα στοιχεία γνωρίζετε ή μπορείτε να βρείτε ήδη (πχ τοπωνύμια, κατεύθυνση παραλίας κλπ).

Απαραίτητος εξοπλισμός κατά την επίσκεψη

- Επαναχρησιμοποιούμενα σακιά γιούτας
- Μετροταινία 20 ή 30 μέτρων
- Ζυγαριά αποσκευών
- Ψαλίδι ή μαχαίρι
- Ταινία σήμανσης, σημαιάκια και πασαλάκια
- Γάντια πολλαπλών χρήσεων
- Δοχεία ή λεκάνες

Βήμα 3ο

Την ημέρα της επίσκεψης

Πριν ξεκινήσετε

Για να πραγματοποιήσετε σωστά την καταγραφή θα πρέπει σε κάθε εξόρμηση να έχετε μαζί σας τον κατάλληλο εξοπλισμό και ρουχισμό.

Ορίστε υπεύθυνους για τον έλεγχο του εξοπλισμού. Θυμηθείτε να έχετε πάντα μαζί ένα φαρμακείο με όλα τα είδη έκτακτης ανάγκης.

Φορέστε άνετα ρούχα ανάλογα με την εποχή, κατά προτίμηση κλειστά παπούτσια για να αποφύγετε τυχόν τραυματισμούς, καπέλο και πάρτε μαζί σας παγούρι με νερό και ίσως κάποιο σνακ.

Προσπαθήστε να κάνετε τις καταγραφές σε ημέρες με ήπια καιρικά φαινόμενα (χωρίς βροχές ή δυνατό αέρα).

photo: www.freepik.com

Ο καθαρισμός

- Όταν φτάσετε στην παραλία καθορίστε τα 100m στα οποία θα γίνει η καταγραφή / καθαρισμός.
- Εντοπίστε με χρήση GPS την ακριβή τοποθεσία και σημειώστε τη στο αντίστοιχο έντυπο. Βγάλτε κάποιες αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες της.
- Με την βοήθεια της μετροταινίας και της ταινίας σήμανσης ή με τα σημαιάκια χωρίστε τα 100m σε μικρότερα τμήματα.
- Χωριστείτε σε μικρότερες ομάδες, ιδανικά αν έχετε ορίσει τις ομάδες πριν την επίσκεψη. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα τμήμα της παραλίας. Κάθε ομάδα προμηθεύεται σακιά για τη συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων και λεκάνη ή δοχείο για τα πολύ μικρά απορρίμματα.
- Σε όλη τη διάρκεια της δράσης χρησιμοποιήστε γάντια πολλαπλών χρήσεων.
- Σε περίπτωση που βρείτε επικίνδυνα απόβλητα ή αντικείμενα (χημικά, γκαζάκια, φυτοφάρμακα κα), ή βαριά και ογκώδη αντικείμενα τα καταγράφετε, δεν τα μετακινείτε και επικοινωνείτε για τη συλλογή τους με την αρμόδια αρχή καθαριότητας της περιοχής. Μπορείτε να τα σηματοδεύσετε με σπρέι. Στην περίπτωση που δεν είστε σίγουροι για κάποιο αντικείμενο, αποφύγετε να το αγγίξετε.

Η καταγραφή

- Για την καταμέτρηση αδειάστε τα σακιά με τα απορρίμματα πάνω σε ένα μεγάλο πανί ή λινάτσα. Διαχωρίστε, μετρήστε και ζυγίστε με τη ζυγαριά αποσκευών τα απορρίμματα που έχετε συλλέξει (για παράδειγμα 50 καλαμάκια, 20 σακούλες κοκ).
- Ορίστε υπεύθυνους συμπλήρωσης της φόρμας καταγραφής. Θα πρέπει να έχουν μαζί τη φόρμα καταγραφής, στυλό ή μολύβι και να καταγράψουν με ακρίβεια τον αριθμό των απορριμμάτων που μετρήθηκαν.
- Σχεδόν όλα τα απορρίμματα που θα μαζέψετε βρίσκονται στη φόρμα καταγραφής, το καθένα με ένα μοναδικό κωδικό βάση των διεθνών προτύπων, δίπλα από τον οποίο σημειώνετε τον αριθμό που προέκυψε από τη μέτρηση. Κάτω από τη λίστα καταγραφής υπάρχει παράρτημα με εικόνες που θα σας διευκολύνει αν δεν είστε σίγουροι για κάποιο αντικείμενο.
- Αν δεν μπορείτε να αναγνωρίσετε κάποιο αντικείμενο, καταχωρήστε το στο πεδίο «άλλο» που θα βρείτε σε κάθε κατηγορία. Μπορείτε επίσης να το φωτογραφίσετε ώστε μελλοντικά να ανακαλύψουμε την ταυτότητα του απορριμματος.
- Τέλος ξαναβάλτε τα απορρίμματα στα σακιά και αφήστε τα στο σημείο αποκομιδής όπως θα έχετε συμφωνήσει με την αρμόδια αρχή.

Για κάτι παραπάνω:

Εάν έχετε όρεξη για κάτι παραπάνω μπορείτε, αφού τελειώσετε την καταγραφή, να δημιουργήσετε ένα βίντεο ή «photo story», να παίξετε κάποιο παιχνίδι στην ύπαιθρο, ή να κάνετε κάποια άλλη δραστηριότητα της αρεσκείας σας. Μην ξεχάσετε να βγάλετε μια ομαδική φωτογραφία της τάξης με το «βουνό» των απορριμμάτων.

Βήμα 4ο

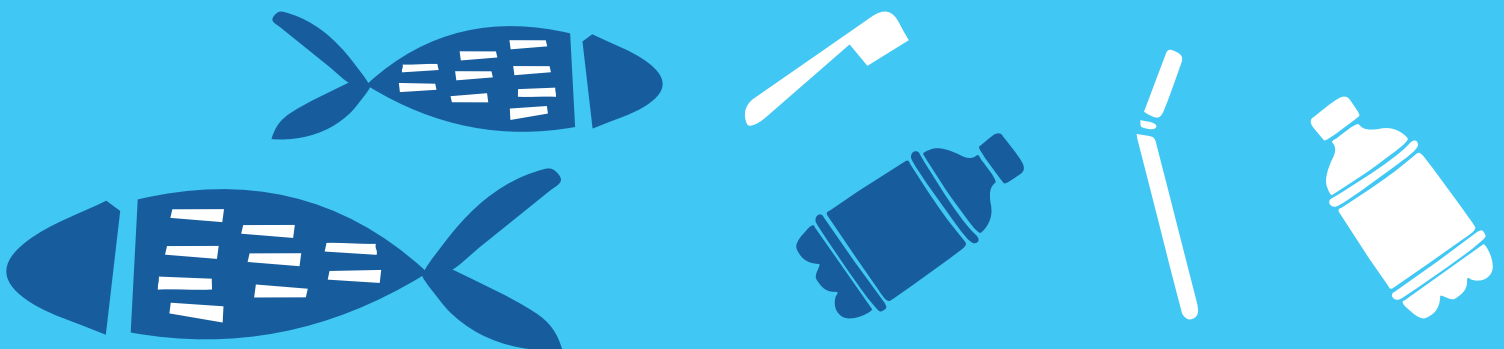
Μετά την επίσκεψη

Καταχώριση δεδομένων

Καταχωρίστε τα στοιχεία που καταγράψατε στην ειδική φόρμα στην διαδικτυακή βάση δεδομένων μέσα σε μια εβδομάδα. Υπεύθυνος της καταχώρισης των στοιχείων είναι ο ίδιος ο/η εκπαιδευτικός, σε συνεργασία αν θέλετε με κάποιους μαθητές.

Θυμηθείτε ότι την πρώτη φορά, θα πρέπει να καταχωρίσετε στη φόρμα τα στοιχεία από το «Φύλλο Ταυτότητα Παραλίας» καθώς και τα στοιχεία της τάξης ή του τμήματός σας.

Η διαδικασία καταχώρισης είναι απλή, ακολουθώντας τις οδηγίες που βρίσκονται στην ιστοσελίδα του προγράμματος wwf.adoptabeach.gr. Τα δεδομένα που θα καταχωρίζονται στην ιστοσελίδα θα προβάλλονται άμεσα σε χάρτη όπου θα περιέχονται όλες οι καταγραφές και οι μεταβολές ανάμεσα στις περιόδους. Στον χάρτη θα αποτυπώνονται επίσης τα στοιχεία των ομάδων που έχουν υιοθετήσει παραλίες.

Πώς να συνεχίσετε

Η διάσταση που θα δώσετε στο συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι δική σας απόφαση.

Μπορεί η διάρκεια της υιοθεσίας να κρατήσει πάνω από ένα σχολικό έτος και να αποτελέσει θεσμό του σχολείου ή της τάξης.

>100

Το WWF αγωνίζεται για την προστασία του περιβάλλοντος σε 6 ηπείρους και σε περισσότερες από 100 χώρες.

1961

Το WWF ιδρύθηκε το 1961 στην Ελβετία.

1991

Το WWF ιδρύει γραφείο στην Αθήνα το 1991.

>300

Στην Ελλάδα έχουμε υλοποιήσει περισσότερες από 300 δράσεις.

1995

Η οικονομική διαχείριση του WWF Ελλάς ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές σε ετήσια βάση από το 1995.

360°

Προστατεύουμε το περιβάλλον λαμβάνοντας υπόψη τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά αίτια των απειλών και προτείνοντας λύσεις για την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

5.000.000

Μας στηρίζουν περισσότεροι από 5.000.000 υποστηρικτές παγκοσμίως. Στην Ελλάδα έχουμε 11.000 υποστηρικτές.

Αποστολή του WWF είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και να χτίσει ένα μέλλον αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων και φύσης, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, και προωθώντας τη μείωση της ρύπανσης και της σπάταλης κατανάλωσης.

YouTube <http://www.youtube.com/wwfgrwebtv>

<http://www.facebook.com/WWFGreece>

http://twitter.com/WWF_Greece

<https://www.instagram.com/wwfgreece>